Minister
Aktywów Państwowych

BM.I.053.37.2025

IK: 1070017
Warszawa, 21 lutego 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie Pana Stanisława Gawłowskiego, Senatora RP, przekazane przy piśmie z dnia 30 stycznia 2025 r., BPS/043-27-653/25, w sprawie planów realizacji pierwszej fazy budowy turbin wiatrowych na Morzu Bałtyckim przez Grupy ORLEN i PGE, oraz możliwości wykorzystania terminala instalacyjnego w Świnoujściu.

Możliwości rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej regulują przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 182, 1828, 1847).

Ustawa ta określiła, iż w I fazie rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej w perspektywie 2030 r. możliwa będzie budowa ok. 5,9 GW mocy, a w II fazie rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej w perspektywie do 2040 r. możliwa będzie budowa kolejnych ok. 12 GW mocy, co oznacza, iż łącznie funkcjonować będzie w przyszłości ok. 17,9 GW mocy w sektorze morskiej energetyki wiatrowej.

Warto na samym początku podkreślić, iż w procesie transformacji energetycznej Polski rola przedsiębiorstw energetycznych nadzorowanych przez Skarb Państwa jest znacząca.

Aktualnie, ponad 60% inwestycji w sektor morskiej energetyki wiatrowej (tylko w I fazie rozwoju) w perspektywie 2030 r. realizują Spółki Skarbu Państwa. Z 5,9 GW mocy zainstalowanej dostępnej w I fazie rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej w perspektywie 2030 r. 3,7 GW mocy zainstalowanej zrealizują spółki nadzorowane przez Ministra Aktywów Państwowych (2 projekty Grupy Kapitałowej PGE i 1 projekt Grupy Kapitałowej ORLEN).

Jeśli chodzi o II fazę rozwoju tego sektora Grupa Kapitałowa PGE dysponuje jeszcze pozwoleniami lokalizacyjnymi obejmującymi ponad 4 GW nowych mocy, a Grupa Kapitałowa ORLEN dysponuje pozwoleniami lokalizacyjnymi na ok. 5 GW nowych mocy.

Projekty z II fazy rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej w perspektywie 2040 r. realizowane będą w formule aukcji OZE, które będą organizowane w latach 2025, 2027, 2029 i 2031.

Realizacja projektów budowy i eksploatacji morskich farm wiatrowych nie jest możliwa bez zabezpieczenia dostępu do rozwiniętej i specjalistycznej infrastruktury portowej. Rozwijając projekty budowy morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim już obecnie Grupa Kapitałowa ORLEN i Grupa Kapitałowa PGE są zaangażowana w rozwój infrastruktury portowej w Polsce.

Grupa ORLEN, poprzez swoją spółkę Orlen Neptun, zaangażowała się wspólnie z lokalnymi partnerami w budowę terminala instalacyjnego w Świnoujściu, który w przyszłości będzie odgrywał istotną rolę w instalacji turbin morskich na Morzu Bałtyckim.

Zgodnie z informacjami Grupy Kapitałowej ORLEN w 2025 r. w porcie w Świnoujściu uruchomiony zostanie pierwszy w Polsce i jeden z najnowocześniejszych w Europie terminal instalacyjny offshore wind.

Terminal ten będzie łączył w sobie funkcjonalność tradycyjnego terminala instalacyjnego jak i klasycznego portu przeładunkowego.

Terminal instalacyjny morskich farm wiatrowych w Świnoujściu uzyskał już w ostatnich dniach grudnia 2024 r. ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, a także w tym samym czasie pozyskane zostały również niezbędne pozwolenia wodnoprawne dla tej inwestycji.

Zakłada się, iż obiekt ten osiągnie gotowość operacyjną w połowie 2025 roku i będzie pełnić funkcję zarówno terminala instalacyjnego, jak i klasycznego portu przeładunkowego.

Terminal w Świnoujściu został tak zaprojektowany, aby mógł przyjmować wszystkie, nawet największe statki typu: jack-up i heavy lift przeznaczone do obsługi projektów morskich farm wiatrowych z turbinami o mocy ok. 15 MW.

Oferta Terminala Instalacyjnego będzie obejmowała zarówno rozładunek i załadunek oraz składowanie elementów wykorzystywanych do budowy farm offshore wind takich jak fundamenty monopalowe oraz typu jacket, wieże, łopaty, gondole, elementy służące do okablowania farm wiatrowych.

Dodatkowo, infrastruktura tego terminala zostanie tak przygotowana, aby przyjmować elementy konstrukcyjne morskich stacji transformatorowych, które ważą nawet do 24 000 ton. Atutem inwestycji w Świnoujściu będzie doskonała lokalizacja, która umożliwiać będzie dogodny dostęp kolejowy, promowy, lotniczy i drogowy.

Docelowo, terminal instalacyjny i jego budowa w Świnoujściu stanowić będzie ważny element długoterminowej strategii rozwoju lokalnej infrastruktury wspierającej rozwój sektora morskiej energetyki wiatrowej. Port ten będzie wykorzystywany przez podmioty z Grupy Kapitałowej ORLEN w realizacji projektów morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim.

Ponadto, na potrzeby projektu realizowanego przez Spółkę Baltic Power jako port serwisowy dla budowy morskich farm wiatrowych na Morzu Bałtyckim została wybrana lokalizacja w Łebie, w województwie pomorskim, gdzie już w styczniu 2025 r. rozpoczęły się prace przy budowie bazy serwisowej. Będzie to port macierzysty dla jednostek transportujących sprzęt i personel techniczny, odpowiadający za utrzymanie tej inwestycji.

Warto także dodać, iż Grupa ORLEN, przygotowując i realizując projekty budowy morskich farm wiatrowych, uwiarygadnia rozwój sektora w Polsce i wspiera inne firmy w podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju ich działalności w naszym kraju. Przykładem jest m.in. inwestycja duńskiej firmy Vestas w Szczecinie, która była bezpośrednim następstwem decyzji o wyborze Vestas jako dostawcy dla projektu Baltic Power. Aktualnie Vestas poszukuje lokalnych dostawców do współpracy.

Grupa Kapitałowa PGE, mając na uwadze zwiększenie dostępności i zdolności przeładunkowych portów morskich za pośrednictwem swej Spółki zależnej PGE Baltica sp. z o.o. także aktywnie uczestniczy w działaniach zmierzających do zwiększenia potencjału portów morskich na terenie województwa pomorskiego. Spółka EW Baltica 2, którą utworzyła PGE S.A. wspólnie z duńską Grupą 0rsted - partnerem w projekcie morskiej farmy wiatrowej MFW Baltica 2 o mocy zainstalowanej 1,5 GW, we wrześniu 2024 r. podpisała umowę dzierżawy Terminala Instalacyjnego T5 w Porcie Gdańsk, zapewniając tym samym stabilne ramy biznesowe i organizacyjne dla fazy realizacji tego strategicznego dla Pomorza i całego kraju projektu inwestycyjnego, jakim jest budowa sektora morskiej energetyki wiatrowej. Działania wynikające z umowy dzierżawy portu w Gdańsku są związane z budową nowych nabrzeży oraz zalądowieniem ok. 20 ha terenu w porcie w Gdańsku, co bezpośrednio przyczyni się do zwiększenia potencjału portu i stworzenia nowych miejsc pracy.

Ponadto, Spółka PGE Baltica podejmuje także działania związane z realizacją inwestycji infrastrukturalnej w postaci budowy bazy operacyjno-serwisowej dla morskich farm wiatrowych w porcie w Ustce, co przyczyni się do rewitalizacji funkcji portowych Ustki, powstania wielu nowych, atrakcyjnych miejsc pracy bezpośrednio w bazie portowej, jak i w jej otoczeniu, a w efekcie dodatkowo przyczyni się do ożywienia gospodarczego w całym regionie.

Grupy ORLEN i PGE, które rozwijają projekty budowy morskich farm wiatrowych co do zasady są zobowiązane do wykonywania i realizacji w pierwszej kolejności obowiązków nałożonych na te podmioty przez szeroko pojmowane przepisy prawa energetycznego, w tym w szczególności przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. ustawa - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834, 859), a także przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 182, 1828, 1847).

Jednocześnie przypominam, iż zobowiązanie przez Ministra Aktywów Państwowych ww. podmiotów prawa prywatnego do określonego działania nie jest możliwe, bowiem Minister Aktywów Państwowych wykonuje jedynie prawa z akcji i może działać tylko w granicach wytyczonych przez przepisy prawa. Zatem, Minister Aktywów Państwowych stosownie do regulacji art. 375^1 Kodeksu Spółek Handlowych nie ma ustawowych kompetencji i uprawnień do wkraczania w zakres spraw leżących w gestii zarządów tych spółek, jak również do wydawania wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw danej spółki.

Warto także podkreślić, iż żaden przepis obowiązującego prawa nie przyznaje poszczególnym ministrom, w tym również Ministrowi Aktywów Państwowych, kompetencji ustawowej, do wpływania bezpośrednio lub za pośrednictwem innych organów władzy lub administracji na decyzje biznesowe podejmowane przez spółki prawa prywatnego, bez względu na udział kapitałowy Skarbu Państwa w tych spółkach.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych

Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
1070017.3877711.3113144

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów